

Sylwetka uczonego

Istnieje pewna kategoria ludzi, o której mało się pisze i mówi. Sami też nie wiele dbają o rozgłos, czy tworzenie legend wokół siebie. Po prostu chcą pozostać i faktycznie pozostają w cieniu.

Nie zawsze też spotykają się ze zrozumieniem ogółu. Niekiedy ich praca i wysiłek myślowy są źle widziane przez innych. Słusznie też ktoś napisał: "w obliczu wybitnej jednostki podnoszą się tłumy wiernych, aby ją zniżyć do tej mierności, w której sami są postrzani".

Mimo wszelkiego rodzaju przeciwności życie ich wypełnione po brzegi pracą dla dobra ludzkości, daje im siłę do zrobienia następnego kroku i podjęcia na nowo walki o wytyczony ideały.

Tych to właśnie ludzi określamy krótko mianem uczonych czy naukowców.

Do nich bezwzględnie zalicza się ks. docent dr Alfons Schletz — profesor Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy w Krakowie.

Ksiądz Alfons Schletz urodził się 29 marca 1911 roku w Ostrowie na Pomorzu. Dziecinie lata spędził w rodzinnej miejscowości. Na ionie rodziny zostały wsczeplone w jego serce pierwsze zasady nauki Chrystusa. Pod bacznym okiem matki zaczął się kształcić jego piękny charakter. Tu też nauczył się głębokiej miłości Ojczyzny, która zdała egzamin w najtrudniejszych okolicznościach jego życia. W tym też okresie zaczęło w nim "kiełkować" późniejsze powołanie kapłańskie i misjonarskie.

Do Szkoły Podstawowej uczęszczał w Ostrowie i sąsiedniej miejscowości Chojnice. Tutaj też rozpoczął pierwsze lata gimnazjalne. Następnie przeszedł do gimnazjum we Wilnie i Krakowie. Nadzwyczaj inteligentny i sumienny ukończył szkołę z bardzo dobrym wynikiem.

W tym okresie skrytykowany głos powołania kapłańskiego domagał się realizacji. Jako 17-letni młodzieniec wstępuje do nowicjatu Zgromadzenia Księży Misjonarzy, aby po 2 latach rozpocząć studia filozoficzno-teologiczne w Instytucie teologii Zgromadzenia. Od pierwszych chwil pobytu w Instytucie Teologicznym wybiła się wielkimi zdolnościami i zamiłowaniem do nauki, zwłaszcza filozofii i historii.

Po święceniach kapłańskich, które otrzymał dnia 20 grudnia 1936 roku w Krakowie z rąk ks. biskupa Stanisława Rospa, kontynuując swe studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. W roku 1938 jako 27-letni kapłan zdobywa licencjat z teologii kontynuując naukę na Wydziale Filozoficznym tegoż Uniwersytetu.

Zdaje sobie sprawę, że kapłan broniący idei Chrystusowej musi mieć głębokie przygotowanie, dlatego też bezustannie idzie naprzód w swym zapale naukowym. Tak więc w roku 1939 zdobywa stopień doktora filozofii na wyżej wspomnianym Uniwersytecie na podstawie rozprawy naukowej: "Józef Jakubowski, żołnierz i kapłan (1743 - 1814)", wydanej po wojnie w Krakowie w 1945 roku.

W roku 1939 zostaje członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Myliby się ktoś twierdził, że jego praca ograniczała się jedynie do nauki i pisania książek. Oprócz pracy naukowej spełniał normalnie swe obowiązki duszpasterskie.

Trudny okres drugiej wojny światowej zastał go przy parafii św. Wincentego a Paulo we Lwowie. Z miejsca też wybił się na czoło jako znakomity wychowawca młodzieży. Znał był wszystkim jako organizator pracy społecznej i kulturalnej. W tym to czasie miał okazję wpaść w młode serca to co wyniosł z rodzinnego domu: wielką miłość Ojczyzny. Tym bardziej, że ona w tym okresie potrzebowała bezmiaru miłości od swych dzieci.

W tych ciężkich dla Polski chwilach, gdzie mógł wzbudzić w polskich sercach szacunek dla tak bardzo upokorzonej Matki. Słowem i przykładem zachęcał do wiernego wytrwania u jej boku, wiedział dobrze, że w jedności siła. Z tą myślą też zorganizował tajny Teatr Młodzieżowy, którego był

dyrektorem w latach 1941 - 45. W teatrze współpracował z ks. Schletzem znany pisarz dramatyczny i poeta Andrzej Rybicki (zm. 5 marca 1966 r.). Obaj zmobilizowali wszystkie siły, aby Teatr Młodzieżowy mógł działać sprawnie i osiągnąć perfekcję w swych występach artystycznych. Współpraca Andrzeja Rybickiego z ks. Schletzem przekształcała się w prawdziwą przyjaźń. Tak, że w dowód wdzięczności za okazaną mu pomoc w trudnych warunkach życia, ofiarował ks. Schletzowi dwa tomy "Wierszyków Zakonnych", które napisał w jego pokoju. Rekopis tych wierszy ks. Schletz do dziś przechowuje z wielkim pietyzmem. Jest faktem, że teatr wywiązał się z dziełnie z postawionego sobie zadania, czego zresztą można się było spodziewać po jego dynamicznym opłenu i dyrektorze. Po wojnie doczekał się nawet specjalnych opracowań. Pisali o nim dwaj historycy teatru polskiego — dr Pajączkowski i Oborski.

W roku 1941 założył przy parafii św. Wincentego a Paulo Sodaliję Mariąnską Żeńską. Nie poprzestając jednak na tej działalności. Wiedział dobrze, że od wykształcenia nowego pokolenia będą zależały przyszłe losy Polski, dlatego też z narażeniem własnego życia podejmuje się wykładów historii, języka niemieckiego i nauki o Polsce na tajnych kompletach. Wśród młodzieży cieszył się wielkim szacunkiem jako wykładawca pierwszej kategorii.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej w 1945 roku został powołany na profesora Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy w Krakowie, gdzie wykłada z wielkim powodzeniem do dziś:

- historię Kościoła powszechnego i polskiego;
- metodologię naukową, na filozofii;
- jest kierownikiem seminarium historii Kościoła w Polsce.

Przy tej okazji należy zaznaczyć, że Instytut Teologiczny został założony w 1910 roku. W latach 1922 i 1929 był dwukrotnie zaoprobowany przez rząd i zatwierdzony do Wyższych Szkół. Zawsze cieszył się dobrą opinią ze względu na wysoki poziom naukowy, który zadowolęca kwalifikowanym profesorom. Jest faktem, że w jego murach przygotowują się przyszli kapłani z ponad dziesięciu zakonów i zgromadzeń.

W tej chwili studiują tam ponad 160 studentów.

W tym to właśnie Instytucie ks. Schletz cieszy się wielką popularnością ze względu na głęboką wiedzę, szerokie horyzonty myślowe i wielką łatwość w przekazywaniu wiedzy. Ma wielkie zasługi w kierownictwie seminarium historii Kościoła w Polsce, gdzie studenci pod jego doświadczonym okiem uczą się samodzielnej pracy naukowej. Piszą rozprawy i mają okazję przekonać się o słuszności zasady: historia jest magistra vitae.

Oprócz normalnych zajęć profesorskich ks. Schletz stale pisze rozprawy naukowe i książki.

I tak w 1945 roku założył Analecta Historie Congregationis Missionis pro Polonorum. W tej serii ukazały się 3 tomy:

- 1-szy: Ks. A. Schletz - Józef Jakubowski, żołnierz i kapłan (1743 - 1814), Kraków - 1945.
- 2-gi: Ks. A. Schletz - Współpraca Misjonarzy z Komisją Edukacji Narodowej, Kraków 1948.
- 3-ci: Ks. A. Usowicz i ks. K. Kłószak - Ks. Konstanty Michalski, Kraków 1947.

W rok później zakłada własne studia pt.: "Nasza Przeszłość". Studia te obejmują dzieje Kościoła i kultury katolickiej w Polsce. Do obecnej chwili ukazało się 29 tomów. Jak wysoko są cenione przez świat nauki świadczy fakt, że są wydane do 22 krajów. Zajmują czołowe miejsca w najważniejszych bibliotekach świata. Można je też spotkać w Bibliotece Publicznej w Kurtybii.

Mówiąc o "Naszej Przeszłości" należy podkreślić, że już w chwili jej organizowania ks. Schletz pierwszy w Polsce myślał o naukowym przygotowaniu do tysiąclecia chrztu Polski. Pragnął uciec ten doniosły fakt historyczny nie mniej historycznym dziełem. Na dowód tego wystarczy przytoczyć urywek z przedmowy do pierwszego tomu z dnia 8 września 1946 roku. Czytamy tam: "wszystko zatem, co tylko ma związek z historią kultury katolickiej w Polsce, stanie się przedmiotem zainteresowania naszych i badań... sadzimy, że urzeczywistnienie celów tak zakreślonych — choćby częściowo tylko i powoli — wypełni przecież poważną lukę w naszym dziejopisarstwie nowoczesnym. Jest jednak idea jeszcze inna, która nam przyswiewca. Pragniemy mianowicie przyczynić się w miarę naszych sił do akcji gromadzenia i przygotowania materiałów naukowych przed światem ze wszech miar uroczystym, jakim będzie tysiąclecie chrztu Polski".

Z 10-tomu "Naszej Przeszłości" dowiadujemy się, że ks. Schletz dużo wcześniej myślał o stworzeniu tego wydawnictwa, okoliczności jednak nie pozwoliły na zrealizowanie tej myśli. Oto co pisze sam na ten temat w 1959 roku: "Myśl założenia pisma zrodziła się w okresie studiów na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, ale jej realizacji przeszkodziła wojna. W czasie koszarnej okupacji, gdy patrzyło się na barbarzyńskie niszczenie dzieł sztuki, zbiorów archiwalnych i bibliotecznych, myśl ta skonkretyzowała się jeszcze bardziej".

GWIAZDKA

Dnia 31.XII-68 r. Tow. im. M. J. Piłsudskiego urządza wielką zabawę taneczną "Sylwestrowa" na którą zaprasza wszystkich Członków i znajomych. Początek o godz. 22-ej. Słody do nabycia u gospodarza Towarzystwa — p. Stefan Krola.

ZARZĄD.

Zabawa Taneczna

Towarzystwo im. Marszałka Józefa Piłsudskiego urządza "Gwiazdkę" dla dzieci członków Tow., która odbędzie się 19.XII-68 r., o godz. 15-tej. Uprasza się o jak najliczniejsze przybycie.

ZARZĄD.

Z niwy duszpasterskiej

W okresie oszczędzającej i tendencyjnej kampanii przeciw Duchowienstwu polskiemu w Brazylii poprzez "Listy Otwarte" Stowarzyszenia Lotników Polskich z São Paulo, za pośrednictwem Agencji Boa Imprensa, w prasie, z okazji pobytu Ks. Biskupa Rubina, mamy do zarejestrowania w kronice polonijnej przyjazd z Kraju nowych kapłanów. Od paru lat (1963 r.) Zgromadzenie Księży Marianów, MIC, na zaproszenie miejscowego Episkopatu, pracuje w różnych Stanach brazylijskich. Dnia 19 listopada br. przybyło dalszych dwu kapłanów, aby wzmocnić placówki polonijne.

1 — Ks. Władysław Korzeka, Marianin.

Urodzony dnia 3 kwietnia 1923 w Podleże koło Częstochowy; syn Jana i Anny z Zmacharzajskich. Studia gimnazjalne odbył w Warszawie; filozofię w Getzward koło Olsztyna; teologię we Włocławku. Święcenia kapłańskie z rąk Księcia Biskupa Pawłowskiego, tragicznie zmarłego przed kilku tygodniami, otrzymał 10 czerwca 1960. Po prymicyjach pracował w Warszawie aż do otrzymania paszportu na wyjazd do Brazylii.

2 — Ks. Jan Glica, Marianin.

Urodzony dnia 31 sierpnia 1935 w Maciejowicach, powiat Garwolin. Syn Szczepana i Marii Słimik; Studia: gimnazjum w Warszawie; filozofia w Warszawskim Seminarium Archidiecejalnym, teologia we Włocławku. Kapłaństwo otrzymał z rąk Ks. Bpa. Modzelewskiego w dniu 28 czerwca 1964. Cały czas pracował w Górze Kalwaryjskiej koło Warszawy.

Młodym kapłanem życzy my błogosławieństwa bożego w pracy i szybkiego zaaklimatyzowania się na Ziemi św. Krzyża.

Od Administracji "Ludu":

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY:

Leon Brys (PELOTAS), Francisco Riba (MANDAGUAÇU), Casimiro Bigunas (CRUZ MACHADO), Bolesław Ruszczycki (S. MATEUS - ESPIRITO SANTO), Miguel Trusz (VILA IPIRANGA), Ludovico Wonsowicz (PALMEIRA), Feliks Roskosz (VIEIRAS), José Pogorzelski (CENTENÁRIO), Francisco Kluch (ERECHIM), Władisław Trebski (PONTA GROSSA), Henrica Domianski (PINARE), Pe. Felix Stefanowicz (IRATI).

UWAGA! Agenci i Czytelnicy "LUDU"

Ponieważ tegoroczny nakład "Kalendarza "Ludu" - 1969" jest bardzo ograniczony, prosimy o jak najwcześniejsze zamówienia. Cena jednego kalendarza książkowego wynosi NCR\$ 3,00 (300 pesos argentyńskich, lub 1 dolar amerykański). Cena zaś pojedynczego egzemplarza kalendarza ściennego: NCR\$ 0,30 i jeszcze NCR\$ 0,20 za opłaty pocztowe. (Uwaga: Prenumeraty "Ludu" otrzymują jeden kalendarz ścienny włącznie bezpłatnie do przesyłki ich gazety).

Do dokonania zamówienia, można się posłużyć zamieszczonym poniżej kuponem (trzeba go wyciąć, wypełnić, włożyć do koperty i wysłać na nasz adres):

....., dnia ..... (data)
 (miejscowość)

Do Redakcji i Administracji "Ludu" Alameda Cabral, 846 Caixa Postal, 155 CURITIBA - Paraná - BRASIL

Niniejszym zamawiam ..... egzemplarz (-e, -y)

książkowego, i ..... egzemplarz (-e, -y) ściennego

"Kalendarza Ludu - 1969". Proszę uprzejmie o wysłanie go (ich) na mój adres pocztą poleconą (Registrado!). Zobowiązuję się, w ciągu 2 miesięcy od daty otrzymania przeze mnie zamówionego kalendarza, zapłacić należność podaną mi w rachunku przez Administrację "Ludu".

Imię i Nazwisko: .....

Adres: .....

LUD
 Alameda Cabral, 846
 Caixa postal 155
 Tel.: 4-1057
 Curitiba - Paraná
 Brasil

Proprietários:
 Congregação de Missão
 Diretor:
 Pe. Domingos Wisniewski
 Redator:
 Pe. José Zając
GOZDNIY PRZYJEC:
 Od posiadaczy do placu: od
 8 do 12 od 14 do 18. W sob.
 boty, od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1968
 W Brazylii i krajach podn. amerykańskich ..... NCR\$ 7,00
 W Ameryce Środkowej i Północnej ..... 3 dolary
 W Europie, Azji, Afryce i Oceanii ..... 5 dolarów

Do pocztu lotniczej dopłaca się:
 na Brazylię ..... NCR\$ 8,00
 Do krajów Północno-amerykańskich ..... 5 dolarów
 Do U.S.A. .... 8 dolarów
 Cena egzemplarza w Kurtybii ..... NCR\$ 0,20
 Cena egzemplarza w S. Paulo i Pôrto Alegre .... NCR\$ 0,30

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:

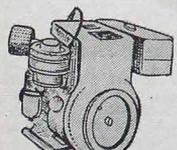
São Paulo: w kiosku gazety obok pocztu głównej (Avenida São João)
 W kiosku gazety na stacji kolejowej LUZ (Livraria de Estação de Luz, Rua São Príncipe), przy wejściu do Parku Pôrto Alegre; w kiosku na placu Admgo Parobé, Loja n. 3.

Brasília: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w Brasílii Imperial Hotel"

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:
 W U.S.A.: — Rev. W. Solka, St. John Kanty Prep., ERIE, Pa.

W Argentynie: — Sfr. Juan Czarkowski, Avenida Mitre, 127, Posadas, Pcia. Misiones, Stanisław Dzięwa w Gobernador Rocca i Eduardo R. Kravczyk, Florencia, Obrácaie cordoba 267, OBERA Misiones.

W Urugwaju: — Pan Franciszek Grzywnowicz, Calle Bayona, 3623, MONTEVIDEO.

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MAS COLHEITAS. ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.

IMAG-Implementos e Maquinas Agricolas Ltda.

MOTORES DIESEL A GASOLINA DA MELHOR PROCEDENCIA

AGUARDAMOS SUA VISITA
 AV. SETE DE SETEMBRO — 2426

MICRO TRATOR ISEKI — LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGACAO
 CURITIBA MATRIZ EM SAO PAULO

ŻYCIĘ RELIGIJNE:

TRZECIA NIEDZIELA ADWENTU

Ewangelia św. zapisana u św. Jana w rozdziale 1

Onego czasu: Posłali Żydzi z Jeruzalem kapłanów i lewitów do Jana, aby go spytali: Ktoś ty jest? I wyznał, a nie zaprzeczył, ale wyznał: że ja nie jestem Chrystusem. I spytali Go: Cóż tedy? Czy ty jesteś Eliaszem? I rzekł: Nie jestem. Czy jesteś ty prorokiem? I odpowiedział: Nie. Rzekli mu tedy: Kimże jesteś, żebyśmy dali odpowiedź tym, którzy nas posłali? Co powiadasz sam o sobie. Rzekł: Jam głos wołającego na puszcy: Prostuście drogę Pańska, jak powiedział Izaiasz Prorok. A ci, co byli posłani, byli z grona Faryzeuszów. I pytali go, mówiąc: Czemuż tedy chrzczysz, jeżeli ty nie jesteś Chrystusem, ani Eliaszem, ani prorokiem? Odpowiedział im Jan mówiąc: Ja chrzczę wodą; ale w środku was stanął, którego wy nie znacie. On jest, który za mną przyjdzie, który przede mną się stał, któremu ja nie jestem godzien rozwiązać rzemyka u obuwia jego. To się działo w Betanii za Jordanem, gdzie Jan chrzczył.

+

Jaśniej w całym blasku pokora św. Jana Chrzciciela w dzisiejszej Ewangelii św. Żydzi uznali, że jest on osobą niewyłąk — może nawet Mesjaszem, ale św. Jan odpowiada, że jest tylko "głosem wołającego na puszcy". I stwierdza, że jest tylko "głosem nadeszłego, mówiąc: Wpółdroż was stanął, którego wy nie znacie". Tyle znaków, tyle proroczych znaków, które aby poznać swego Mesjasza, a jednak nie poznali Go, kiedy się zjawiał wśród nich. Nie pomogła Jego nauka, Jego cuda. Pozostali niewierni. Podobnie dziś wielu nie zna Zbawiciela świata. A przecież zadaniem człowieka jest poznać Boga, pokochać Go i służyć Mu. Dłaczego jest inaczej? Ostatni Sobór Watykański stwierdza ten smutny fakt, że świat poszedł inną drogą niż Kościół. Chce się urządzić bez Boga i Jego przykazań. Gdzie się o Nim mówi? W kościołach, na lekcjach katechizmu. Jaki mały procent chrześcijan z tego korzysta. Co dziś ludzi interesuje? Polityka, sport, handel, wzbogacenie się, używanie itp. Radio, telewizja prawie milczy o Bogu. Gazety przepelnione są rozmaitymi wiadomościami, ale brak w nich wiadomości o przyszłej ojczyźnie wiecznej. W siedzibie Narodów Zjednoczonych nie ma świątyni, żeby nie obrażać bezbożników. Mało co mówi się o jedynym Bogu, który jest Władcą całego świata. A przecież Bóg jest wszędzie. Chrystus jest wśród nas, na naszych ołtarzach, w osobie Papieża, który otrzymał od Niego pełnomocnictwo jako głowa widzialna Kościoła. Także za pośrednictwem misji, jaką spełnia Kościół między narodami, a ta jest misją samego Chrystusa, ponieważ uczy tych samych prawd, których uczył Zbawiciel. Co za niespodzianka czeka tych ludzi, którzy zamknęli drogę Chrystusowi do swych serc. Bo przecież kiedyś spotkają się z Nim jako Sędzią żywych i umarłych. Św. Augustyn wołał po swym nawróceniu: "Boże! Późno Cię poznałem i późno Cię pokochałem!" Czym prędzej naśladujmy tego wielkiego Biskupa i usiłujmy poznać Boga lepiej, aby ukochać Go więcej i być z Nim kiedyś w niebie.

KS.Z.P.

Duszpasterz odpowiada

Proszę o krótkie wyjaśnienie 1-go przykazania Bożego. N.N.

Chcąc prawdziwie kochać Boga, człowiek musi uznać Go za swego Stworzyciela, zaakceptować bez zastrzeżeń Boskie prawa i przestrzegać ich nawet wówczas, kiedy są w wyraźnej sprzeczności z jego najsilniejszymi skłonnościami, jego upodobaniami i doczesnymi interesami. Musi uznać się za biedną istotę, stworzoną bardziej po to, by słuchać niż rozkazywać, bardziej po to, by służyć niż być obsługiwana. Jest rzeczą naturalną, że nasz egoizm buntuje się przeciwko tym prawom i że jeśli nawet pod jego wpływem nie uważamy się za ośrodek wszechświata, któremu wszystko powinno być podporządkowane, to w każdym razie pozwalamy sobie na wiele ustępstw, pozostających w wyraźnej sprzeczności z Boskimi prawami.

A kiedy łatwiej nam przyjdzie kochać bliźniego? Wówczas kiedy będziemy gotowi oddać mu honorowe i korzystne stanowisko, jakie moglibyśmy zająć sami; kiedy nie będziemy protestować przeciwko skierowanemu pod jego adresem pochwałom, jakie mogłyby nam przyspaść w udziale; kiedy będziemy ustępować mu miejsca w pociągu, w kinie, na stadionie sportowym, kiedy cieszyć nas będą jego powodzenia, tak jakby były naszymi. Gdybyśmy tak postępowali, rozwiązałibyśmy w zadziwiająco krótkim czasie nie tylko małe problemy, które często powodują niemiłą w rodzinie, ale i wielkie zagadnienia całej ludzkiej rodziny, jak wojna, głód i inne klęski.

Empório das Meias

DE TEODORO MATIOSKI
ROUPAS FEITAS E CONFECÇÕES - MEIAS EM GERAL
Rua Visconde do Rio Branco, 464 - Fone: 4-6035
CURITIBA - PARANÁ

DISTRIBUIDORA DE PAPEL DE ARTES GRAFICAS
STA. MARIA LTDA.

PAPEL PARA IMPRESSAO EM GERAL
Envelopes, Cartões de Visita, Cartolinas,
Papellão, Papis em Bobina, etc.

ATENDEMOS PEDIDOS PARA O INTERIOR
Av. Visconde de Guarapuava, 2140 - esq. Tibagi
Curitiba FONE 4-9465 Paraná

W Kilku Zdaniach:

Która diecezja wydała najwięcej Biskupów?

Bardzo niewiele katolików wie o tym, że największą liczbę dostojników Kościoła w Polsce wydała diecezja wrocławska. Jak świadczy ostatnie badanie w tej dziedzinie, z Wrocławia wyszło m. in. 17 prymasów polskich (również obecny ks. Prymas). A ponadto diecezja wrocławska wydała 7 biskupów krakowskich i po kilku jeszcze biskupów w innych diecezjach.

Zachęta do posłuszeństwa

Kardynał Pericle Felici, jeden z asesorów Papieża, w artykule opublikowanym w "Osservatore Romano", nawołuje księży i wiernych do posłuszeństwa dla Ojca św. Kto bowiem nie szanuje aurytarytu Papieża, znajdując się nad przepaścią herezji. Poakreśla on także fakt, że wszelkie przełożony, legalnie obrany, ma prawo wymagać posłuszeństwa od podwładnych, choćby się w czym pomylił.

Wizytacja parafii św. Wincentego

W dniach od 20 do 25 listopada br. ks. arcbp. Dom Manuel da Silveira D'Elboux dokonał wizytacji parafii misjonarskiej św. Wincentego a Paulo w Kurytybie. Faktem godnym wzmianki było to, że D. Manuel uczestniczył we Mszy św. odprawionej w języku polskim dla tutejszej Polonii oraz przemówił serdecznie do Polaków, podnosząc ich wiarę, religijność i wierność dla Stolicy św.

Nowy ordynariusz diecezji łódzkiej

Łódź przyjęła nowego ordynariusza diecezji — księdza dr J. Rozwadowskiego, mianowanego ostatnio biskupem. Ksiądz prałat dr Józef Rozwadowski, urodzony w 1909 roku, święcenia kapłańskie otrzymał w Krakowie w 1931 roku. Był wykładowcą pedagogiki, psychologii rozwojowej i katechetyki na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, a od 1953 r. profesorem Arcybiskupiego Seminarium Duchownego. W 1965 r. został prepozytem jednej z najstarszych parafii Krakowa i zabytkowej kolegiaty św. Floriana. Nominat sakre biskupa otrzymał w dniu 24 listopada z rąk ks. kardynała Wojtyły, metropolity krakowskiego, w Częstochowie, natomiast jego ingres na stolicę biskupią w Łodzi odbył się w dniu 1 grudnia br.

Poświęcenie Kolegium w Prudentópolis

Dnia 1 grudnia br. odbyła się inauguracja nowego i pięknego gmachu szkolnego — "Instytutu św. Zofii" należącego do Sióstr Miłosierdzia. Inauguracji dokonał ks. bp. D. Frederico Herner, ordynariusz z Guarapuawy. Budowa tego wspaniałego gmachu jest zasługą przede wszystkim Siostry Joanny Łukwińskiej, znanej ze swego zmysłu organizatorskiego. Instytut ten odegra ważną rolę wychowawczą w tamtejszym regionie Parany.

Koniec roku w Seminarium w Araukarii

Dnia 30 listopada br. odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego w Seminarium św. Wincentego, tj. kursu gimnazjalnego i klasycznego (científico). Na liczbę 160 studentów przypada 6 profesorów, w tym 6 księży i 2 świeckich. Pracują tam księża: Jerzy Morkis — superior, Dominik Wiśniewski — dyrektor, Jan Górka, Milton Machniewicz, Wł. Biernacki, Jan Łukaszyński oraz pp. Edward Bocan i Teofil Knapik. W czytaniu świadectw uczestniczyli ks. biskup Ignacy Krauze oraz ks. wicewizytator Bronisław Bauer. W wieczornym zaś przedstawieniu i programie muzyczno-wokalnym wzięli udział rodzice i krewni studentów.

TUDO EM ATÉ 6 PAGAMENTOS

NA CAMPANHA DA BOA COMPRA!

VOCE PODE COMPRAR: TRAJES, CALÇADOS, CAMISAS, RENNER E UMA VARIEDADE DE ARTIGOS!

ARTIGOS DE QUALIDADE! UMA CASA DE TRADIÇÃO!

MAIS UMA OFERTA DA CASA J. ALVES PINTO

EMILIANO PERNETA 26 PERHINO DA PRACA ZACARIAS

Wieści z Polski

Rozsypują się w pył "dzieje Polski Ludowej"

(FEI) — Ostatni numer warszawskiego tygodnika "Kultura" (nr 45) pisze, że "poważnie zagrożone są materiały archiwalne do dziejów Polski Ludowej". Prognozy są "ponurymi i żałosnymi". Nie tylko dlatego, że "blaknie marny atrament, przez maszynopisy pisane na złej taśmie i kalce, że żółknie i rozsypanie się puje się papier, ale niezależnie od tych procesów, wobec których jesteśmy mniej czy bardziej bezsilni, są i zjawiska inne. Głównie, niszczącymi akta w wyniku nie respektowania przez kierownictwo wielu instytucji przepisów prawnych o archiwach".

"Akta zwala się po prostu na sterty, nikt ich nie porządkuje, nikogo już więcej nie obchodzi. Głównie, butwiej rozsypują się w pył. Tylko archiwiści wiedzą, ile trzeba wyśiłu, ile wydeptywane na powolne zniszczenie. Często wszelkie starania rozbijają się o mur chłodnej obojętności... Jeśli sytuacja nie ulegnie istotnym zmianom, stan zachowania materiałów archiwalnych do dziejów Polski Ludowej zbliży się do zera".

Wyprawa polskich alpinistów

(KAI) — Po tegorocznych sukcesach alpinistycznych w górach wschodniej Turcji, sekcja wysokogórska przy ZSF Uniwersytetu Warszawskiego organizuje nową wyprawę w góry Iranu. Weźmie w niej udział 6 alpinistów i taterników. Kierownikiem zespołu wspinaczy został Maciej Popko. Jego grupa prowadzić będzie działalność sportową w mało znanych masywach górskich Taht — i — Sulejman oraz Zerd-kuch, ze szczytami powyżej 4.000 m n.p.m. Podczas pobytu w irańskich górach wyprawa zamierza też wykonać szereg badań naukowych, m. in. z zakresu geologii, biologii, orientalistyki oraz nakręcić film z tych egzotycznych terenów.

29 rocznica aresztowania profesorów w Krakowie

(KAI) — 6 listopada 1939 roku na terenie Uniwersytetu Jagiellońskiego okupant hitlerowski aresztował 172 profesorów, docentów, adiunktów i asystentów krakowskich uczelni. Pamięci tragicznych wydarzeń poświęcone było 6 m. doroczne spotkanie na UJ pozostałych przy życiu świadków tamtych dni.

Nowoczesny browar w Łomży

(KAI) — W Łomży oddano do użytku nowoczesny browar, który będzie produkował rocznie 300 tys. hektolitrów piwa na potrzeby rynku krajowego i na eksport.

Nowy obiekt metalurgii kolorowej

(KAI) — Na trzy dni przed V Zjazdem PZPR — w Miasteczku Śląskim w pow. Tarnowskie Góry odbyła się uroczystość przekazania do eksploatacji kombinatu cynkowego, największego tego typu obiektu w polskiej "kolorowej" metalurgii, a równocześnie jednego z najnowocześniejszych na świecie.

50-lecie Powstania Wielkopolskiego

(KAI) — Bogaty program obchodów 50. rocznicy Powstania Wielkopolskiego — 1918-19, w Poznaniu przewiduje m. in. ogólnopolski zlot b. powstanców, połączony z dekoracją kilkuset z nich wysokimi odznaczeniami i m. in. państwowymi. W czasie zlotu wystąpi m. in. centralny zespół artystyczny Wojska Polskiego. Duzym wydarzeniem będzie też prawykonywanie, specjalnie napisanej przez poznańskiego kompozytora Franciszka Woźniaka, do słów Stanisława Hebanowskiego,

kantaty pt. "Na chwałę Białego Orła", zostanie ona wykonana — wśród pieśni żołnierskich i patriotycznych — w czasie uroczystego koncertu w Filharmonii Poznańskiej. Koncert ten dla weteranów powstania i ich rodzin Filharmonia Poznańska urządziła w czynie społecznym.

Casa Pavão

Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná

Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólnie dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

Excique Hotel

★ O MAIS CENTRAL DA CIDADE
★ TODOS APARTAMENTOS COM BANHEIRO PRIVATIVO E TELEFONE

★ SALA DE ESTAR COM TV
★ MÁXIMO CONFORTO

RUA TOBIAS DE MACEDO, 26 — Esq. Pça. Tiradentes
Tel.: 4-6558 — End. Teleg.: "CACITEL"

CURITIBA — PARANÁ

Lekarze:

Dr LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kura specjalistyczna w Nowym Yorku. P.M.S.E. Chochoły kieszki odchodowej. Hemoroidy. Flakury itp.

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRURGICA
Medico do Hospital Bom Jesus Médico da Prefeitura Municipal.

DR GABRIEL NOWICKI
Diploma Uniwersytetu Paraskiego
Były Profesor Uniwersytetu Paraskiego

Dentyści:
DR STANISLAW PICHALA
CIRURGIÃO - DENTISTA
CONSULTORIO
Av. Teixeira, 877 — 1.º andar

DR WINCENTY FLENK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. . . Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

DR. NEWTON M. MAIEWSKI
Cirurgião Dentista
Extrações e dentaduras em 6 horas

PAULO FILIPAK
*BOGADO
CÁHUAS civiles e comerciais. Inventários da Capital e do Interior.

DR. RENATO CESAR DA ROCHA - MÉDICO
Clínica Geral - Partos - Operações
Moléstias de Senhores

Szpitala:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORODY - OPERACJE
Rak: rozpoznanie i leczenie

CASA DE SAUDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKIQA OGOLNA

Porody, operacje - Choroby niewąt - "Rak" X - elektrownice i aparaty

Adwokaci:
DR LUCJAN KASPRZAK
Praca Osório, 45 - 1.º and. 105

DR EDWARD ZELAK
Zabawa prawny cywilne, naukowe, kryminalne, robotnicze i natura

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOŁOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwe - tarze itp

Dr Stanislaw Bundrya
Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Zabawa wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, mieszkanlowe, upadłościowe, itp

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, ditados, declarações de imposto de renda.

KĄCIK RODZINNY:

MŁODZI I STARZY

Młodzi ich nie rozumieją, bo babcie dawno już stracili wspólny język ze swymi dziećmi, nie mówiąc już o swych wnukach, które bardzo często traktują babcie i dziadka jako miłe i ciekawe mumię czy też okazy muzealne, tym wartościowsze, o ile można od nich coś wyciągnąć. Nikt nie liczy się z ich zdaniem". Starzy to mają swoje zacofane poglądy".

Coż, że przyszły zmiany w liturgii, zmieniała się msza, pojawiały się nowe modlitwy. "Babcie" szybko chwytają zmiany, nie dlatego, że są obecne na dwu czy trzech mszach. Powód jest inny o wiele ważniejszy: one muszą znać zmiany, one tu są autorytetem. One muszą wiedzieć, bo to są sprawy, o które pytają je w domu. Do nich przychodzi młodzież poradzić się, jak załatwić dobrze wszystko przed ślubem, jak dać na zapowiedzi, do którego księdza pójść do spowiedzi ("by nie zadał za wielkiej pokuty").

blicheria
Gravar Sul Ltda.
RUA 13 DE MAIO, 375
FONE: 4-7325

Rady dla Gospodyń

- PIEROGI Z KAPUSTA
Nadziejnie: półtora funta kapusty, pół funta białego sera, 1 cebulka posiekana, półtorę łyżki masła, sól i pieprz.
SALATA Z SZYNKI
2 filiżanki drobno posiekanej szynki
Pół filiżanki drobno posiekanej seler.
kanego seler.
2 łyżki drobno posiekanej zielonej papryki
1 łyżka drobno posiekanej go pieprzu "pimento"
2 jajka ugotowane na twardo
1 łyżka żelatyny
2 łyżki zimnej wody
1 filiżanka kwaśnej śmietany
2 łyżki majonezu.
Zamieszać razem szynkę, seler, zieloną paprykę, pieprz "pimento", majonez i drobno posiekane ugotowane na twardo jajka. Osobno rozpuścić żelatynę w zimnej wodzie i po pięciu minutach wstawić do podwójnego rondla z gorącą wodą, aż żelatyna rozpuści się. Ubić kwaśną śmietanę i dodać do rozpuszczonej żelatyny z majonezem i zmieszana szynka. Wlać do formy i wstawić do lodówki do zamrożenia. Wydać na listkach świeżej sałaty Przepis powyższy wystarczy na sześć osób.

Uśmiechnij się...

- PACJENT
Lekarz spotyka żonę swego niedawnego pacjenta i po krótkiej rozmowie pyta:
- A jak się czuje mąż? Czy pije rano, jak mu zaleciłem, kieliszek czernego wina?
- Kieliszek? On wypił już z góry za cały rok!
NERWY
Matka chłopca, który długo nie wraca z randki:
- Będzie się denerwowała jeszcze pół godziny, do dwunastej. Potem niech się niepokoi matka tej dziewczyny.
FUNKCJA
Wypracowanie małego ucznia:
"Najważniejszą funkcją ludzkiej skóry jest to, że nas okrywa, abyśmy nie wyglądali jak surowe mięso".
ZAPEWNIONA PRZYSZŁOŚĆ
- Czy twój wujaszek pamiętał o tobie w swym testamencie?
- Jakby ci to powiedzieć... Pośrednio tak.
- Co znaczy pośrednio?
- Wszystko co miał zapisał na przytułek dla bezdomnych.

Była od dawna chora i umarła naturalną śmiercią. Ale w tym samym pokoju umarł w kilka dni potem mój stryj, brat rodzony mego ojca, sp. Stanisław Giertych, także naturalną śmiercią. Ludzie umierali, bo byli wyczerpani, zmęczeni, przygnębieni, wygłodzeni, nie odporni na choroby. Umierali masowo, niby naturalną śmiercią, ale właściwie także i oni byli ofiarami powstania. Tylko ludzie młodzi i zdrowi przetrwali, ludzie starsi i słabsi ginęli.

nożem uciął, ustala nasza korespondencja z nimi. Po raz pierwszy od wybuchu wojny znaleźliśmy się naprawdę odgradzeni od kraju. Wojna zbliżała się ku końcowi. Czekaliśmy na jej zakończenie.
Owe ostatnie miesiące wojny nie były dla nas wesołe. W lutym od była się konferencja w Jalcie. Było rzeczą jasną, że sprawa polska stoi bardzo źle. A nam było źle obojętnie. Martwiliśmy się o nasze rodziny; nie wiedzieliśmy, jak przetrwały bitwę, wszczętą przez sowiecką ofensywę. Nękały nas natolty. I byliśmy głodni.

PEDRO ALVARES CABRAL

(500.º ANIVERSÁRIO DO SEU NASCIMENTO)

Pedro Álvares Cabral era fidalgo de nobre estirpe, filho de Fernão Cabral, descendente de uma linhagem das mais ilustres dos senhores da Azurara e Belmonte e muito amigo de outro grande navegador Vasco da Gama, que lhe forneceu preciosas informações e conselhos sobre as terras a descobrir. Casou-se, após a viagem ao Brasil, com a camareira-mór da infanta Dona Maria e irmã do vice-rei Gama de Noronha, dona Isabel de Castro, e nunca mais aqui retornou.

Era homem de coragem e lealdade, o que levou o rei a confiar-lhe o comando da frota composta por 13 caravelas, com nomes evocativos como Vitória — a capitânea — Anunciada; São Pedro; Espírito Santo; El-Rei; Flor de la Mar e Trindade, comandadas por homens do mar, navegadores famosos: Sancho de Tovar; Simão de Miranda; Ayres Gomes da Silva; Bartolomeu Dias; Simão de Pina; Pero de Athayde; Vasco de Athayde; Nuno Leitão da Cunha; Luiz Pires e Gaspar de Lemos.

BRASÃO DE ARMAS DE PEDRO ALVARES CABRAL

Aos 9 de março de 1500, o jovem almirante de 32 anos Pedro Álvares Cabral partiu de Lisboa no comando de uma frota de 13 navios.

Cabral dirigiu-se até o Cabo da Boa Esperança e, então, seguindo os conselhos de Vasco da Gama tomou rumo oeste.

Dia 22 de abril a esquadra encontrando terra firme, entrou na baía de Pôrto Seguro (Bahia). Estava descoberta a Terra de Santa Cruz, nome primitivo dado ao Brasil.

Depois Pero Vaz Caminha voltou com Nicolau Coelho a Portugal levando a carta ao rei e Cabral foi cumprir missão na Índia. Mas na volta uma tempestade destruiu sua esquadra, chegando em Lisboa a 31 de julho de 1501, com apenas 4 dos 13 navios com os quais partirá há mais de um ano atrás. Não se interessou por novas viagens, casou-se com dona Isabel e nada mais se sabe do homem que descobriu para a coroa portuguesa quase um novo continente: a terra que como diz Pero Vaz Caminha, nosso primeiro repórter, "em tal maneira graciosa que, querendo-a aproveitar, dar-se-á, nela tudo, por bem das águas que tem".

Safra de trigo gaúcha supera 500 mil toneladas

RIO (A.N.) — Será superior a 500 mil toneladas a safra de trigo do Rio Grande do Sul, a qual começou a ser comercializada recentemente e carreará para a economia gaúcha, até janeiro, a importância de 170 milhões de cruzeiros novos. O êxito da safra, apesar dos prejuízos que a lavoura sofreu em decorrência da estagnação no período de maturação, está sendo indicado apenas como mais um sucesso gaúcho este ano, apesar da existência de alguns focos de crise na zona pastoril.

Confirmada providência para trabalhador rural

RIO (A.N.) — O Ministério do Trabalho confirmou que até dezembro deverá estar concluído o anteprojeto de lei a ser apresentado ao Presidente da República para envio ao Congresso, criando o sistema de previdência social para os trabalhadores rurais. O Ministro Jarbas Passarinho deu prioridade à iniciativa, depois de ter ouvido os trabalhadores de Pernambuco que afirmaram a disposição de pagar, dentro de suas possibilidades, para não continuarem marginalizados da Previdência Social.

CONVÊNIO SEC-PREFEITURA

A imediata realização de convênio entre a Secretaria de Educação e Cultura e a Prefeitura Municipal de Curitiba foi determinada pelo Sr. Cândido Martins de Oliveira, objetivando a construção de mais doze grupos escolares em bairros da Capital, criando cerca de mais de oitenta salas de aula, que possibilitam um atendimento a mais de nove mil novas matriculas ao ensino primário.

O investimento deste convênio será na ordem de um milhão e seis mil cruzeiros novos, e a construção de novas unidades escolares foi baseada em levantamentos estatísticos que apontaram a necessidade de se criar novas vagas, para atender a demanda de matriculas que aumentará no próximo ano letivo. Para o acordo, a Prefeitura deverá participar com cerca de 800 cruzeiros novos, ficando o restante por conta da SEC e do Departamento de Edificações e Obras Especiais.

CODEPAR TRANSFORMADA EM BADEP

CODEPAR (Companhia de Desenvolvimento do Paraná) foi transformada em Banco de Desenvolvimento do Paraná (BADEP). A Carta Patente foi entregue ao Governador Paulo Pimentel pelo sr. Hélio Marques Viana, Diretor do Banco Central, da República. A cerimônia da instalação teve lugar no Palácio Iguaçu, às 11,00 horas do dia 6 de dezembro último.

Autoridades do setor financeiro de vários estados estiveram presentes à solenidade. Prestigiaram, o acontecimento, autoridades civis, militares e eclesásticas locais.

O QUE É E COMO SERÁ

Discursando perante autoridades financeiras no ato da instalação, o governador Paulo Pimentel afirmou que o "novo órgão é o marco definitivo para a demarcação do processo de industrialização do Estado e que a CODEPAR tem dado muito a este Estado mas superou-se pelas exigências dos novos tempos, em função do extraordinário desenvolvimento que estamos experimentando. Temos agora um grande Banco, o maior do País em capital".

A seguir, o sr. Jayro Ortiz, diretor do BADEP, referindo-se, igualmente a CODEPAR, fez um relato histórico para concluir também pela necessidade da transformação dessa em Banco, "incentivando sobremaneira os primeiros avanços da indústria e se constituindo num apoio indispensável da administração pública para execução da política de desenvolvimento". Segundo afirmação do mesmo, a CODEPAR "sendo instrumento de uma política, já não correspondia às novas situações que ela ajudava a criar, atingindo a tal ponto que se tornava necessário redefinir-la para continuar contando com um mecanismo flexível e dinâmico, que impulsionasse o setor industrial e expandisse a agropecuária".

Ao passar ao Governador Paulo Pimentel a Carta Patente do novo Banco de Desenvolvimento, sr. Hélio Viana, Diretor do Banco Central, disse que "o Banco que ora se inicia muito deve ao apoio e à visão esclarecida e ao alto discernimento do Governador do Estado, que soube compreender ser chegado o momento em que o Paraná não poderia prescindir de um instrumento da natureza do novo Banco que há de ser um impulsionador do progresso deste Estado. E concluiu: Resulta igualmente da bonafide, do desortino e da alta capacitação técnica dos elementos que dirigiram a instituição que a antecedeu e que há de merecer de toda comunidade paranaense as homenagens devidas".

PARTICIPAÇÃO

Além de empréstimos para financiamentos de capital de giro e fixo, o BADEP atuará fortemente no mercado de capital através da participação mediante subscrições de ações conversíveis em outras empresas, oferecendo garantias necessárias para empréstimos no País e no exterior.

Logo após a cerimônia, foram assinados oito convênios, marcando os primeiros atos do Banco de Desenvolvimento do Paraná S. A.

Preocupação do Papa

CIDADE DO VATICANO — O Papa Paulo VI declarou que, embora a organização hierárquica da Igreja Católica esteja passando por um momento difícil, "que poderíamos chamar até de auto-destruição" ele não pretende tomar atitudes mais radicais contra as vozes dissidentes que surgem dentro da Igreja, pois confia no Cristo que "acalmará a tempestade".

Falando ante estudantes e dirigentes do Seminário Pontifício da Lombardia, situado em Milão, o sumo pontífice declarou que "o papa não acha que exista outra linha a ser seguida além da confiança em Jesus Cristo... Ele acalmará a tempestade". O discurso foi bem mais otimista que os últimos pronunciamentos sobre o mesmo tema.

"A Igreja atravessa um momento de inquietação, de autocrítica e do que poderíamos chamar até de autodestruição", disse o papa, acrescentando que ele mesmo tinha se transformado em "ponto de controvérsias" dentro do catolicismo. afirmou que muitos esperam dele "gestos clamorosos e uma intervenção energética e decidida" para pôr fim às divergências.

PROVAS DIFÍCEIS

Paulo VI, acrescentou que não esperava as controvérsias surgidas na Igreja depois do Concílio Ecológico Vaticano Segundo. "Esperávamos que houvesse um flo-

rescer, uma serena expansão dos assuntos amadurecidos no Concílio. Existe este florescer na Igreja, mas isto se reflete nas notícias, em seu aspecto mais doloroso. A Igreja chegou muito perto do ponto em que fere a si mesma".

As divergências na Igreja, prosseguiu, "repercutem sobretudo no papa. As provas são difíceis e às vezes duras. Mas a realidade do nosso sacerdócio nos faz agradecer ao Senhor por estas provas. O cristão conhece a alegria que surge das provas. Esta é a certeza de estar com o Senhor... é um sentimento de grande confiança e fé".

Esporte em Revista

★ **Finais do "Robertão":** Palmeiras - Vasco 3x0, Santos - Internacional 2x1.

★ **A equipe do Comercário de Crisiuama** ganhou o título de campeão do futebol catarinense.

★ **Taça Brasil:** Botafogo do Rio de Janeiro derrotou o campeão catarinense — o Metropol por alta contagem de 6 a 1.

★ **Triangular em Curitiba:** Curitiba - Atlético 2x2. O terceiro adversário será a seleção da Bulgária.

Cândido no Norte do Estado

Dentro do diálogo que marca a sua gestão à frente da Secretaria de Educação e Cultura, o sr. Cândido Martins de Oliveira, durante a sua viagem iniciada pelo Norte do Estado, está mantendo contato com os professores de ensino primário e secundário. O magistério paranaense em nota oficial de suas lideranças aprovou um voto de aplauso ao governador Paulo Pimentel pela designação do novo titular da Educação.

PRISÃO DE PADRES

Opiniões

D. AGNELO ROSSI

"A Igreja não teme a verdade e a justiça", disse o cardeal Agnelo Rossi, referindo-se aos padres presos e acusados de subversão, em Minas Gerais, após ter celebrado missas de 20.º aniversário de fundação da Confederação das Famílias Cristãs, na sede da entidade.

E acrescentou: "O problema é da competência do bispo de Belo Horizonte, em quem deposito toda confiança. No ambiente da Conferência Nacional dos Bispos nosso secretário-geral está acompanhando os acontecimentos para me fornecer todos pormenores. Acho que o assunto não é tão grave e não merece o destaque que está recebendo da imprensa.

D. VALDIR

"A Igreja não vai recuar em sua luta e prosseguirá ao lado dos oprimidos e dos menos favorecidos" — disse D. Valdir Calheiros, bispo de Volta Redonda, Barra Mansa e Barra do Piraí, depois de fazer, na igreja de São Geraldo, durante a missa que celebrou para milhares de fiéis, a advertência de que "ninguém se espante se o bispo de Volta Redonda vier a ser preso, por pregar contra a injustiça e a opressão".

Após celebrar a missa D. Calheiros disse: "É muito sério e grave o problema e a crise que envolve a Igreja com as autoridades". A repressão aos padres é uma injustiça, porque os sacerdotes defendem uma causa justa. A Igreja não deseja favores nem quer complacência. Os padres só pleiteiam justiça". Depois confessou-se "admirado de ter o general Sisenio Sarmento, comandante do I Exército, procurado o cardeal-arcebispo do Rio de Janeiro, D. Jaime de Barros Câmara, e não D. Agnelo Rossi, cardeal — arcebispo de São Paulo e presidente da Conferência Nacional dos Bispos do Brasil, nem o arcebispo de Belo Horizonte, para exhibir-lhe as provas, arroladas contra os três sacerdotes franceses, presos em Minas Gerais e acusados de subversão".

— Acredito que devam existir outras provas, diferentes das que foram exibidas à imprensa, em face do espanto do cardeal-arcebispo do Rio de Janeiro, porque as mostradas aos jornalistas não comprovam nada contra os sacerdotes presos", disse o bispo de Volta Redonda.

DOMINICANO

"Em Minas, padres que procuravam exercer seu sacerdócio e pregar o Evangelho foram presos; contra eles foram-se documentos e confissões falsas, sem a presença de testemunhas; isso significa que a Igreja no Brasil está se tornando uma força perigosa, indesejável", afirmou em seu sermão no convento dos dominicanos, frei Sérgio, superior da ordem em São Paulo, ante grande número de fiéis.

E prosseguiu o sacerdote: "É necessário que tenhamos calma e sobretudo que não nos deixemos amedrontar; é necessário que sejamos firmes no Evangelho porque ele é uma pregação da verdade".

Referindo-se aos últimos acontecimentos de Belo Horizonte, quando dois padres e um diácono foram presos acusados de subversivos e ligados à guerrilha, afirmou frei Sérgio:

"Novas ameaças de pressão são feitas e prometidas; devemos evitar a dramaticidade; ao devemos, porém, achar que a Igreja está passando por uma crise grave — estes são episódios normais desde que se decida a seguir o Evangelho".

"Percebe-se, entretanto — continuou — que a Igreja está sendo utilizada como instrumento para distrair a atenção do povo".

O FIM DO MUNDO

CIC — IRENO BERTICELLI

"Nós ignoramos o tempo da consumação da terra e da humanidade e desconhecemos a maneira da transformação do universo. Passa certamente a figura deste mundo deformada pelo pecado, mas aprendemos que Deus prepara morada nova e nova terra. Nela habita a justiça e sua felicidade irá satisfazer e superar todos os desejos da paz que sobem nos corações dos homens. Então, vencida a morte, os filhos de Deus ressuscitarão em Cristo, e o que foi semeado na fraqueza e na corrupção revestir-se-á de incorrupção. Permanecerá o amor e sua obra e será libertada da servidão da vaidade toda criação que Deus fez para o homem" (GS cap. 111, n. 39).

Ao falar sobre o fim do mundo, preferi, neste artigo, começar citando lentamente um documento do Concílio Vaticano II. — É comum divagar sobre este tema, tirando mil e uma conclusões fantásticas e fantasmagóricas, totalmente contraditórias com um plano de amor, que é o plano de Deus. Seria absolutamente falso e absolutamente anti-evangélico ver no fim do mundo uma catástrofe final, um fracasso de tudo quanto tem sido a expectativa da humanidade: a paz, o amor, a perfeição em Deus. O próprio Concílio, através dos bispos que se reuniram para executá-lo, negou-se a divagar. — São vários os textos das Sagradas Escrituras a que recorrerem, em apenas dois parágrafos específicos sobre o fim do mundo. E não há uma palavra desesperadora sequer, nos dois parágrafos referidos. O texto citado de início é seguido por este outro: "Somos advertidos que não adianta ao homem ganhar o mundo inteiro se vier a perder a si mesmo. Contudo, a esperança de uma nova terra, longe de atenuar, antes deve impulsionar a solicitude pelo aperfeiçoamento desta terra. Nela cresce o corpo da nova família humana que já pode apresentar algum esboço do novo século. Por isso, ainda que o progresso terreno deva ser cuidadosamente distinguido do aumento do Reino de Deus, contudo é de grande interesse para o Reino de Deus, na medida em que pode contribuir para organizar a sociedade humana" (Loc. cit.).

O Concílio, baseado nas Escrituras, apresenta um fim do mundo animador para quem estiver disposto a ver em Deus um Deus de amor que merece nossa correspondência. Do amor só poderá resultar o amor. — Deus não seria Deus se ao esforço do homem recompensasse com o ódio da destruição. Somos advertidos da prática do amor, do bem, da paz. — É uma condição importante, sumamente importante de nossa parte tal vivência. Pois seria igualmente contraditório vivermos o ódio, a guerra iníqua, a perversidade e esperarmos de Deus aquilo que não merecemos pelo esforço sincero. — O fim do mundo não pode ser pensado como desastroso, como um fim de ódio. — Pelo contrário. Os textos acima não o apresentam como renovação, como vida nova e feliz; de transformação para melhor, de justiça e equidade, etc.

Em nossa atividade diária, em nosso esforço por vezes penoso, por vezes alegre e prazeroso, estamos edificando a nossa "morada nova", a nossa vida de liberdade. E recebemos um grande incentivo nesta obra que se faz necessária, como condicionamento à vida futura.